

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	18 juli 2023
Zaaknummer	688022
Portefeuillehouder	mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Jaarverslag 2022 Toezicht Wmo

1. Kennisnemen van

van het Jaarverslag 2022 Toezicht Wmo en begeleidende brief Regio Gooi en Vechtstreek.

2. Inleiding

Gemeenten zijn sinds 2015 (decentralisaties in het sociaal domein) verantwoordelijk voor de Wet

Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en daarmee ook op het toezicht houden op de naleving van deze wet. De staatsecretaris wil in 2023 verbetermaatregelen treffen omdat geconstateerd is dat bij veel gemeenten het Wmo-toezicht onder de maat is. Op basis van het onderzoek van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de aanbevelingen van Significant zijn de volgende verbetermaatregelen door de staatsecretaris benoemd:

- Het creëren van waarborgen voor onafhankelijkheid van het toezicht.
 - a. De verplichting voor gemeenten om toezichtbeleid te formuleren op basis waarvan de Wmo-toezichthouder een werkplan opstelt.
 - b. Transparantie in het toezichtbeleid met de verplichting in beginsel zoveel mogelijk toezichtrapportages openbaar te maken, tenzij zwaarwegende omstandigheden daaraan in de weg staan.
 - c. Onderzoek naar de mogelijkheid om de colleges van B&W te verplichten (in beginsel) opvolging te geven aan aanbevelingen uit rapportages van de toezichthouder.
- Het opstellen en (laten) uitvoeren van een stimulerings- en implementatieprogramma gericht op de verbetering van de kwaliteit en professionaliteit van het Wmo-toezicht.
- Het nader bepalen van het gewenste schaalniveau voor de Wmo-toezichthouder.

De staatssecretaris is voornemens om de Kamer in 2023 uitgebreid over het beleidskader en de in te zetten verbetermaatregelen te informeren.

De Regio Gooi en Vechtstreek is door de gemeenten Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren aangewezen als Wmo-toezichthouder. De toezichthouder Wmo is voor 28 uur per week aangesteld bij de Regio. De verbeterpunten van de staatssecretaris helpen om het Wmo-toezicht in onze regio te professionaliseren. Daarin is onze regio al een eind op weg. Zo is de Wmo-toezichthouder onafhankelijk gepositioneerd, los van de afdeling inkoop- en contractbeheer van de Regio GV. Het toezicht wordt bovendien niet beperkt tot het wettelijk verplichte calamiteitentoezicht, maar er

wordt ook structureel en proactief onderzoek gedaan. De voorbereidingen voor openbaarmaking van de rapportages over de zorgaanbieders zijn getroffen. De daadwerkelijke implementatie kan worden uitgevoerd als er een tweede toezichthouder is aangesteld, vanwege het wettelijk vereiste vier-ogen-principe bij het doen van onderzoek. Bestuurlijk wordt de noodzaak gezien van uitbreiding van toezicht. In het regionale programma Gezondheid en ondersteuning is daarom Wmo-toezicht opgenomen. In 2023 is voor een tijdelijk oplossing gekozen door het Wmo-toezicht in 2023 uit te breiden met 1 fte. In Huizen en Gooise Meren¹ is hier inmiddels toe besloten. In de andere regiogemeenten is besluitvorming daarover nog in voorbereiding.²

In bijgaande jaarverslag 2022 rapporteert deze functionaris over het volgende:

- visie
- werkwijze
- terugblik op jaarplan en realisatie 2022
- vooruitblik jaarplan 2023
- structurele en proactieve onderzoeken 2022
- reactieve onderzoeken in 2022
- calamiteiten en geweldsincidenten 2022
- bevindingen en aanbevelingen
- fraudeaanpak

3. Kernboodschap

Doordat de toezichthouder verantwoording aflegt over de eigen werkzaamheden is er zicht op de kwaliteit van de hulp- en ondersteuning vanuit de Wmo aan kwetsbare inwoners.

De meeste gecontracteerde zorgaanbieders voldeden in 2022 aan de normen die worden gesteld in de Wmo, het regionale toetsingskader en de contracteisen. Bij pgb-aanbieders is dit aantal lager.

Resultaten toezicht wmo in jaar 2022:

In 2022 is bij twintig Wmo-zorgaanbieders (totaal 27 locaties) onderzoek gedaan. In overleg met de gemeenten zijn vier onderzoeken ingesteld naar Wmo-pgb-aanbieders (persoonsgebondenbudget). Daarnaast zijn onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van signalen of omdat een aanbieder ongeveer iedere vier jaar aan de beurt is. Extra aandacht is geschonken aan aanbieders die hulp bij het huishouden bieden. Dit thema is actueel vanwege het ernstig personeelstekort en de vaste eigen bijdrage ongeacht het inkomen van de inwoner die ter discussie staat.

Elke rapportage door de toezichthouder over een zorgaanbieder bevat aanbevelingen voor verbeteringen. De zorgaanbieders zijn hiermee voortvarend aan de slag gegaan. De toezichthouder monitort de aanbevelingen. De meeste zijn binnen enkele maanden opgevolgd. Aanbevelingen voor gemeenten en de Regio (Inkoop en Contractbeheer en Beleid) worden meegenomen in lokale en

¹ Collegebesluit Gooise Meren op 18 april jl.

² Zie ook onze beantwoording van art. 33 schriftelijke vragen VVD Gooise Meren over zorgaanbieders met een strafblad (bij vraag 5 en 6c).

regionale overleggen. Ze worden opgepakt als een kans om de kwaliteit van de dienstverlening te optimaliseren.

Calamiteiten en geweldsincidenten bij cliënten die hulp krijgen vanuit de Wmo, moeten worden gemeld bij de Wmo-toezichthouder. In 2021 is er tien keer gemeld. In 2022 is slechts één calamiteit gemeld. Het bleek om een natuurlijke dood te gaan en verder onderzoek voor Wmo-toezicht was daarom niet aan de orde. Het aantal meldingen is niet jaarlijks constant omdat calamiteiten onvoorspelbaar zijn. Toch heeft de Wmo-toezichthouder eind 2022 alle onderzochte zorgaanbieders van de laatste drie jaar (nogmaals) geïnformeerd over de verplichting van het melden.

4. Consequenties

N.v.t.

5. Communicatie

De toezichthouder Wmo wordt geïnformeerd dat de inhoud van diens Jaarverslag 2022 is gedeeld met de gemeenteraad.

6. Vervolg

In 2023 worden de ambities van 2022 voortgezet en bijgesteld. Meer inzet op professionalisering is noodzakelijk, gezien de landelijke ontwikkelingen.

Ambitie voor 2023: Verbeteren van de kwaliteit van Wmo zorg van regionaal gecontracteerde zorgaanbieders (en pgb aanbieders en aanbieders van maatwerkovereenkomsten, zodra de formatie van toezicht wordt uitgebreid.) Zie Jaarplan 2023 in het bijgaande Jaarverslag (pagina 20-21).

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester